60e jaargang. — N° 81 — Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. — Zaterdag, 11 October 1913.

Men schrijft in te Tongeren bi **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Telefoon N: 12.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Twee maal per week, 4 fr. per jaar
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad · 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

Droevige statistiek.

Er zijn cijfers welke een onzettende welsprekendheid hebben. Tot dezulke behooren die, welke Dr Bertillon jaarlijks levert over de bevolking, of liever ontvolking van Frankrijk.

Van jaar tot jaar kan men waarnemen, hoe dat volk naar den afgrond gaat, en reeds bepaalt men het jaar dat getuige zal zijn van den zelfmoord van gansch eene natie.

« L'annuaire sanitaire de Belgique » geeft ook cijfers, welke stof leveren tot ernstig nadenken, voor ons eigen land.

Gedurende 25 jaren bleef het getal der doodgeboren kinderen vrijwel hetzelfde. Het is 27 en 28 op 1000 geboorten. Maar wanneer men het cijfer per provincie neemt, komt men tot een werkelijk verschil.

Ziehier de statistiek van 1906 tot 1910 per provincie :

I.

Henegouwen	49,4	per 1000	geboorten.
Luik	45,0	»	»
Namen	44,3	»	»
Brabant	41,8	»	»
Luxemburg	37,7	»	»
Antwerpen	33,2	»	»
Oost-Vlaanderen	32,7	»	»
West-Vlaanderen	29,3	»	»
Limburg	28,2	»	»

Indien men nu niet enkel de doodgeboren beschouwt, maar ook zij die 1, 2 of 3 dagen leefden en men verdeelt hen in wettige en onwettige kinderen, dan komt men van 1906 tot 1910, tot het volgend resultaat : voor de doodgeboren uit een huwelijk 36 per 1000. Het verschil is betrekkelijk groot, maar het krijgt zijne volle beteekenis, wanneer wij het sterfcijfer weder per provincie nagaan :

II.

	wettige kind.	onwettig kind.
Namen	52,00	157,70
Henegouwen	52,43	73,30
Luik	49,55	67,47
Brabant	46,16	71,58
Luxemburg	46,62	75,9.
Antwerpen	41,80	48,00
Limburg	40,27	46,77
Oost-Vlaanderen	39,57	48,56
West-Vlaanderen	38,76	43,63

Betrekkelijk is het verschil dat lijst I aangeeft tusschen de doodgeboren per provincie : Henegouwen met 49,4, Limburg 28,2 ; beschouwt men lijst II dan ziet men een zelfde verschil tusschen het sterfcijfer der wettige kinderen : Namen 52, West-Vlaanderen 38,76. De reden van het verschil ligt volgens Dr Fafner nog in het duister, maar wanneer men bij lijst II het verschil ziet bij onwettige kinderen, dan zijn die cijfers inderdaad ontzettend, huiveringwekkend, welsprekend. De vlaamsche provinciën geven 43,48, 46,48, de waalsche 76,71, 77,73 en Namen 157.

Hier, schrijft Dr Fafner, zeggen de cijfers in duidelijke taal : men doodt.

Men doodt bij de geboorte en misschien later nog, want op 1000 levend geborenen sterven er voor één jaar (1906 tot 1910) proportioneel genomen 136 wettige tegen 218 onwettige kinderen. Hier, schrijft hij, is twijfel mogelijk ; misschien speelt hier het gebrek eene zekere rol bij de geboorte en daarvoor is die veronderstelling uitgesloten.

Met statistieken moet men voorzichtig zijn, toch is het niet vermetel hier te bevestigen : waar de godsdienst verdwijnt, neemt het getal der geboorten af en stijgt het getal der dood-geborenen, vooral der dood-geboren onwettige kinderen. De kindermoord heerscht daar, waar Malthus regeert.

En wat zou het er treurig met ons vaderland uitzien, als het zijne vlaamsche provinciën niet had, — de provinciën waar men nog gelooft en nog bidt.

Gasthuisnonnen.

Over enkele jaren werden in Frankrijk de gasthuisnonnen aan de deur gezet. Protesten en smeekgebeden om ze te mogen behouden, waren ijdel ; men meende dat het werk evengoed door betaalde leeken kon worden gedaan.

Doch na eenige jaren proefneming komt men tot beter besef ; het is al gebleken dat zoo geheel andere, geheele wereldsche drijfveren die nieuwe verpleegsters tot hun werk aanzetten en dat zij hunne taak verwaarloosden. De armen, de ouderlingen, de gebrekkigen, de zieken, de gewonden werden de slachtoffers van de verwaarloozingen der leekenverpleging in de gasthuizen, zoodanig dat de geneesheeren eerst, de openbaredenkwijze ende besturen nadien, de terugroeping der gasthuisnonnen vroegen. Twee groote steden, Marseille en Grenoble, hebben de gasthuisnonnen teruggeroepen ; zij aanzien de kloosterlingen als een zegen voor de lijdenden in de gasthuizen, zooals Dr August Snieders zegt :

« O, zij zijn groot, die vrouwen, welke het walgelijkste dat de ziekte medebrengt, niet ontvluchten, welke zich al de luimen, al de grillen, al de onaangenaamheden, soms verwenschingen en vervloeking, getroosten.

» Hebt gij ze gezien, die vrouwen, wanneer eene besmettelijke ziekte haren doodsluier spreidt over steden en dorpen ? Hebt gij ze gezien hoe zij onbevreesd gaan waar de ziekte het hevigste woedt ? Hoe zij de stervenden opbeuren, hoe deze — getroost en gelaten — in hunne armen den geest geven, wanneer zijne dierbaarste familieleden slechts sidderend het bed naderen ?

» Waar zij gaan, komt ook de menschlievendheid in haar breedsten zin en daarom zeg ik u : ontbloot eerbiedig het hoofd voor die liefderijke wezens, die door hunne zending aan den geus en den spotter doen zien dat er nog herten zijn volgens den geest Gods. »

BUITENLAND

Frankrijk

Een misboek gestolen. — Enkele maanden geleden werd in de parochiekerk van Blanc-Mesnil (Frankrijk) een kostelijk misboek gestolen, dagteekenende van de 15e eeuw.

Het bestuur der schoone kunsten zond dadelijk de beschrijving van het boek in alle richtingen. Alle opzoekingen bleven vruchteloos, toen een paar dagen geleden de policie kennis kreeg dat twee verdachte personen een kostelijk boek te koop boden in de wijk Mail.

De policie zocht dadelijk de twee kerels op en na zich overtuigd te hebben dat zij in het bezit waren van het misboek van Blanc-Mesnil, verwittigden zij hunnen overste, die besloot de twee dieven in eenen valstrik te lokken.

De twee agenten begaven zich bij de plichtigen en verklaarden dat zij eenen kooper hadden gevonden.

De plichtigen werden bij den vermomden policie-opzichter Fleury gezonden, die met de dieven onderhandelde en ten slotte overeenkwam het boek voor 200 franken te koopen.

Vrijdag morgend werd de koop gesloten ; de dieven kwamen met het misboek af en toen zij het geld wilden opstrijken, werden zij door de twee agenten, die zich verscholen hadden, aangehouden.

Op het policiebureel verklaarde de eerste zich te neemen René Gaillieux, 40 jaar oud, voerman, wonende te Drancy, en de andere Constant Cocquart, 26 jaar oud, chauffeur.

Gaillieux beweerde dat het misboek van een erfdeel voortkwam, doch Cocquart bekende dat het misboek gestolen was.

In de maand Juli, zeide Cocquart, bevond ik mij in gezelschap van Gaillieux te Blanc-Mesnil. Wij traden de kerk binnen, die op dit oogenblik verlaten was. Voor een klein altaar, dicht bij de sakristij gelegen, lag een misboek open. Gaillieux nam het boek weg en gaf het mij, zeggende dat het boek voor den pastoor geene waarde had, doch voor hem veel. Ik stak het boek onder mijnen frak en dadelijk gingen wij bij den boekhandelaar, die beloofde een kooper te vinden voor het misboek dat verscheidene honderde franken waard was.

Daar de dietstal spoedig gekend was, kon men onmogelijk het gestolene nog aan den man brengen.

— Vreeselijke misdaad te Puteaux. — Sedert eenige maanden woonde te Puteaux in de Paviljoenstraat de echtgenooten Grison.

De man, Karel Grison, 32 jaar oud, timmerman van beroep, was een onverbeterlijke dronkaard, die reeds tweemaal in 't krankzinnigengesticht was opgesloten geweest.

Grison was acht jaren geleden met de 28 jarige Louise François in den echt getreden ; uit het huwelijk waren drie kinderen gesproten, Maurice 5 jaar oud, Louis 4 jaar en Paquerette, slechts zes maanden oud.

De ongelukkige vrouw moest dag en nacht werken voor het onderhoud harer kinderen. Wanneer Grison dronken thuis kwam, hadden vrouw en kinderen erg te lijden. Zij werden mishandeld en erg geslagen.

In de laatste dagen was het leven der vrouw onuitstaanbaar. Zaterdag avond was Grison wederom dronken thuis gekomen ; zijne vrouw was nog op haar werk en de kinderen vermaakten zich aan tafel.

De dronkaard nam het jongste kind in zijne armen en gebood de twee anderen hem te volgen.

Zondag morgend, rond 4 ure, bood Grison zich met zijne drie kleine kinderen, die uitgeput waren van honger en vermoeienis, aan in het gasthuis van Nanterre.

De bestuurder deed onmiddellijk al het mogelijke om de kinderen te versterken. Er werd hun melk en brood gegeven en aan Grison koffie.

Terwijl een ziekenoppasser zich een oogenblik verwijderde, had den ellendeling het wichtje van zes maanden oud drie dolksteken in den buik toegebracht en het dan met het hoofd ten gronde geslagen.

Het arme kind dat den schedel gekloven was, lag zieltogend in het midden van eenen grooten bloedplas.

Op de hulpkreten der twee andere kinderen, kwamen de ziekenoppassers toegesneld, die zich van den moordenaar, niettegenstaande hij hevigen tegenstand bood, meester maakten.

De moordenaar werd in eene kamer opgesloten, waar hij eene krisis kreeg. Men was verplicht hem het dwangkamisool aan te doen.

Grison ondervraagd, antwoordde met onsamenhangende woorden. Hij werd in het gevang opgesloten.

De moeder is hare twee kinderen komen halen ; de toestand van haar jongste kind, dat door zijnen ellendigen vader bijna om 't leven werd gebracht, is hopeloos.

— Moord. — Eene nieuwe misdaad werd te Moulin-Lahen, nabij de plaats waar de 15-jarige Rodeneau zeven menschen om 't leven bracht, gepleegd. Daar werd de herbergierster, vrouw Corbineau, in de keuken harer woning, door een vreemdeling aangevallen en met hamerslagen afgemaakt. Juist toen de misdadiger de laden openbrak, bemerkte hij onraad en kon op een rijwiel de vlucht nemen.

Duitschland.

Een held. — Op het einde van augustus werden de geburen van den veiligheidsagent Voss, die tot de policie van Berlijn behoort, door verscheidene revolverschoten uit den slaap gewekt. Recht voor het huis lag een gevaarlijke inbreker, die wegens dergelijke misdrijven herhaaldelijk was veroordeeld geworden.

De gewonde was door drie schoten in den buik getroffen en ontsnapte maar als bij een wonder aan den dood.

Toen hij genezen was vertelde hij dat hij en zijn gezel door Voss omgekocht werden, om eene inbraak te veinzen. De agent had zijn woord verpand, dat hij op hen schieten, maar hun missen zou.

In plaats van zijn woord gestand te doen, schoot hij met ware kogels, en bracht een der mannen, die eenige centen hadden willen verdienen, aan den boord van het graf. De ontsnapte inbreker bevestigde deze verklaring en Voss zelf werd op het einde wel verplicht te bekennen, dat hij 't tooneel op touw had gezet, om bij zijne oversten als een held door te gaan.

Hij zal voor moordpoging terecht staan, want de magistraten zijn van oordeel dat hij eene dubbele moord heeft willen plegen, om twee hinderlijke getuigen uit den weg te ruimen.

Rusland

Eene voedster veroordeeld. — In 1895 werd te Odessa eene voedster in eene Russische familie aangenomen, voor het voeden van eenen pasgeborene.

Maar zij kreeg ruzie met hare meesteres en verliet den post.

De ouders van den zuigeling spanden een proces in voor verbreking van kontrakt en, na achttien jaar pleiten heeft de rechtbank uitspraak gedaan.

De voedster is veroordeeld om haren dienst voort te zetten, zoo zij geene schadevergoeding wil betalen.

Amerika.

Dramas der luchtvaart. — Men meldt uit New-York dat de luchtvlieger Lincoln Peaphy, op den aerodroom van Pach poogde, ten overstaan van eene dichte menigte nieuwsgierigen, de steutmoedige kring-, duikel- en kop-langsonder-vluchten van Pégoud na te volgen.

Lincoln Peaphy, op zekere hoogte gekomen, liet zijn toestel duikelen en omslaan, doch hij gelukte er niet in het weer in evenwicht te krijgen. De aerop aanplofte tusschen de menigte neer.

De luchtvlieger werd met slechts lichte verwondingen van onder de brokken van zijn verbrijzeld toestel uitgehaald. Twee damen, die naar de vluchten hadden staan zien, werden op den slag gedood. Twee officieren der vloot werden zoo zwaar gewond, dat zij bij hoogdringendheid naar het gasthuis moesten overgebracht worden.

Na 40 jaren. — F. C. Waldman, van Sydney Australie en Samuel Waldman een koopman uit Berlijn, broeders die elkander dood waanden, vonden verleden week elkander weer in een hotel te New-York. Veertig jaren geleden, waren de twee broeders die weesjongens waren, met een schip uit Duitschland vertrokken. Het schip verging op de kust van Australie, doch de meeste passagiers ontkwamen in reddingsbooten. De broeders werden gescheiden, en hadden elkander niet meer weder gezien.

— Hoed af. — « Wil uwen hoed even afzetten, mevrouw, wij moeten die « aigrette » hebben ? » Met die woorden werden dezer dagen ongeveer alle dames, die te New-York aan wal stapten, met verboden vederen op haar hoofddeksel, door de douanebeambten ontvangen.

Dien dag was indendaad de nieuwe tariefwet in werking getreden, die den invoer verbiedt van vederen, van levende vogels geplukt.

Het eerste slachtoffer was eene Fransche. Gekleed volgens den laatsten smaak en met een klein hoedje op het hoofd, waarop een kostbare en prachtige « aigrette » prijkte, stond met de passagiers van het stoomschip « Lorraine » te wachten, tot de douanebeambten gereed waren met het doorzoeken van haar reisgoed. Plotseling trad een bejaarde opzichter op haar toe, en deed haar de bovenvermelde vraag.

De dame was zoo verbaasd, dat zij zelfs geen geluid kon geven. De opzichter heeft nog een aantal dames beroofd van de vederen van haar hoofdtooisel, maar deze dames, minder bedeesd dan het eerste slachtoffer, lieten daarbij aan hare verontwaardiging den vrijen loop en maakten weinig vleiende opmerkingen over de ridderlijkheid van de « gentlemen » der Amerikaansche douane.

In minder dan geen tijd prijkten op de tafel een hoop « aigrettes » en vogels, van dameshoeden getrokken of gesneden.

Oceanie.

Eene bende menscheneters aangehouden — Blijkens berichten uit Nieuw Guinea heeft eene patroelje acht inboorlingen hoofden aangehouden, die onlangs den Amerikaanschen mineraloog Werner vermoord en opgeëten hadden.

Daar de patroelje bij de aanhouding dezer Papoea's op heftigen tegenstand stuitte, heeft zij de wapens moeten gebruiken en vier inboorlingen doodgeschoten en er verscheidene gewond.

BINNENLAND.

— Tusschen leurders. — Voorbijgangers vonden op de brug der Kathelijne poort, te Mechelen, een man ten gronde liggen. Er nevens zat eene vrouw, die verklaarde dat haar man door verscheidene revolverschoten getroffen was en niet verder meer kon. De gekwetste werd op den aankomenden tram geplaatst en naar het policiebureel overgebracht, alwaar de policie-officier van dienst, de heer Warram, onmiddellijk een dokter deed bijhalen. Deze kwam spoedig ter plaatse en diende het slachtoffer de eerste zorgen toe. De ongelukkige was getroffen door revolverschoten. Een kogel was hem in den rug gedrongen en stak vast onder het schouderblad ; het was onmogelijk er hem uit te halen.

Het slachtoffer is zekere Emiel De Starke 40 jaar oud, pottenbakker, woonachtig te Antwerpen, op het Kiel, doch zich met zijn woonwagen nabij het Oeteningsplein bevindend. Terwijl de dokter den gekwetste verzorgde, ondervroeg de policie-officier de vrouw. Deze verklaarde dat zij aan hun wagentje aangevallen werden door bewoners van andere wagens daar ook staande. Een der aanranders had verscheidene revolverschoten gelost, waardoor E. De Starke getroffen was.

Na ondervraging van getuigen, werd zekere J. Klee, als dader, in 't gevang opgesloten. De kar met de overige leden der familie Klee, werd voorloopig onder de bewaking der policie gesteld. De revolver, waarmede de moordpoging gepleegd is, werd aangeslagen. Hij was reeds terug met zes kogels geladen.

Het slachtoffer werd op bevel van het parket door een wetsdokter onderzocht.

— Krankzinnige op een boom. — De agent Van der Eecken, der eerste afdeeling, was niet weinig verwonderd verleden nacht op de Regentlaan, te Brussel, zonderlinge kreten te hooren slaken op een boom. De agent trad nader, vond aan den voet van den boom een paar schoenen en naar omhoog kijkend, bemerkte hij een heerschap, schrijlings op een dikken tak gezeten. Andere agenten snelden toe, doch het duurde wel een anderhalf uur vooraleer de man er in toestemde neer te komen.

Naar het politiebureel gebracht, bleek de ongelukkige zekere Pieter D.., van Etterbeek, te zijn. Een geneesheer onderzocht den boombeklimmer en deed hem in het krankzinnigenhuis van St-Janshospitaal opsluiten.

— Herbergen gemeentehuizen. — Er zijn in België nog 366 dorpen, die geen gemeentehuis hebben, of liever waar de gemeenteraden hunne zitting houden in eene herberg.

Juan Chi Kaï
de onlangs gekozen Voorzitter der Chineesche Republiek.

— Lieve echtgenoot. — Een kleermaker van Gent, Primo genaamd, aan wien, wegens mishandeling op vrouw en kinderen, door de policie de echtelijke woning ontzegd was, kwam in de woning zijner vrouw, St-Jansvest, 5, te Gent, in de herberg « A la Fleur du Midi »

De vrouw zat met hare twee dochters, wederkeerig 11 en 17 jaar oud, in de keuken, toen Primo de zaal der herberg binnensprong en er alles kort en klein sloeg.

De vrouw, die toesprong, werd door den brutalen kerel erg geslagen, zoodat de ongelukkige bewusteloos ten gronde zeeg.

Middelerwijl was den ellendeling naar boven geklommen en daar sloeg hij met zijne handen eene spiegelkasstuk, alsook de spiegel eener waschtafel.

Verder stampte hij op andere kamers met zijne voeten de deuren der kassen in en verbrijzelde alles wat hem onder de handen viel. Tapijten en kleederen, die hij vernield had, begoot hij met petrool.

Primo had bij het vernielen der spiegelruiten erg de handen gekwetst, zoodat het bloed langs alle kanten, op de muren was gespat. Toen hij terug beneden kwam rukte hij nog zijne vrouw de kleederen van 't lichaam.

De kinderen die het huis waren uitgevlucht werden bij den deurwaarder Poitié opgenomen, waar later ook de echtgenoote Primo haren toevlucht nam.

De kerel zou gehandeld hebben uit wraak, daar zijne vrouw een proces tot echtscheiding heeft ingespannen.

— Juweelendiefstal te Brussel. — Woensdagmorgen, rond vijf uur, stelde een policieagent, van dienst op de Henegouwlaan, te Brussel, vast dat de spiegelruit van den juweelhandel Lesage, n. 156 dier laan, met een straatsteen was verbrijzeld geworden.

In de uitstalling lag alles dooreen.

Mevr Lesage, welke hare bijzondere woonst in de Zuidstraat heeft, werd verwittigd, snelde toe en zag dat de dieven verscheidene rijke halssnoeren, vele ringen met diamanten en paarlen versierd, gouden uurwerken en een groote hoe-

VOOR
TWEE VADERS
TAFEREELEN
uit het leven der Pauzelijke Zouaven

42ste vervolg

— Dank, o Heer ! zuchtte Victor eindelijk, dat gij mij nog dezen troost voor het scheiden hebt vergund. Nu zal ik des te zachter ontslapen.

— Ach, kind ! smeekte zijne moeder, spreek zoo niet ; de Heer wil u nog niet aan onze liefde ontrooven. Wij zullen u genezen, Victor ! en dan zult gij nog de kroon mijner grijsheid uitmaken.

— Neen, moeder ! murmelde hij, ik zal niet meer genezen : ik voel het. De Heer zal uw en mijn offer aanvaarden. Gij zijt immers aldus tevreden, moeder ?

De arme vrouw kon niet antwoorden ; de stem kropte in haren beprangden boezem.

Zij nam plaats naast de legerstede haars zoons, terwijl zij eene zijner handen vastgreep en haren arm zorgvol en beschermend om zijn hoofd legde.

— En gij, goede vader ! zuchtte Victor nog, dank, dank, dat gij uw arm kind niet alleen wilt laten sterven !

Morren stond daar voor het ziekbed, somber en neerslachtig, met de armen op de borst gekruist. Hij kon zich geene rekening meer geven van hetgeen er in zijnen boezem omging.

Hij had onder de reis gestreden, gestreden zonder verpoozing : hij had het nu zichzelven en zijne zwakheid, dan weer Victor en dezes domheid aangetijgd, dat zijn kind zoo ellendig op den vreemden bodem zou omkomen ; de gefolterde vaderliefde had zijne gramschap aangejaagd en opgezweept, en thans dat hij dacht, zijne driften, in al hunne vervaarlijke woede, te zien losbreken — thans woelde alles wild dooreen in zijn binnenste, vaderliefde, toorn, medelijden en smart, zonder dat een enkel dier verschillende gevoelens het vermocht, zich boven de andere eenen weg te banen door zijnen verkropten gorgel.

Eindelijk brak hij uit in eenen stroom van tranen.

— Victor, Victor ! weende hij met heesche stem, ik u berispen !... berispen op uw sterfbed !... Neen, o neen ! vervolgde hij, terwijl hij op nieuw zijnen zoon aan den hals viel ; ik wil uwe laatste stonden niet verbitteren : maar eilaas ! ik zal dezen slag niet overleven. Welke troost kan mij nog overblijven, als gij mij zoudt ontnomen worden ?

— De groote Trooster ! antwoordde de zieke met zachte maar doordringende stem ; Hij, die de steun is van den zwakke, de hoop van den hopelooze ; Hij, die niemand verlaat van die op Hem betrouwen. Ach, vader, lieve vader ! mocht gij hem kennen, wat zou u het scheiden lichter vallen, het scheiden met de verzekering, ons welhaast voor alle eeuwigheid weder te vinden. Vader, niet waar, gij zult u tot God bekeeren ?...

Morren bleef stom....

— Vader, zoudt gij uwen zoon laten sterven met de pijnigende vrees van een eeuwig, eeuwig afscheid ?...

— Maar, kind, onderbrak zijne moeder ; gij zult immers nog niet sterven ? God heeft u reeds eenmaal bewaard ; Hij kan u thans nog de gezondheid terugschenken.

— Moeder, dierbare moeder ! hernam hij met kalme stem ; laat u door den wensch uwer liefde niet begoochelen, maar bereid u gelaten tot de voltrekking van het goddelijk raadsbesluit ; want ik voel het, de Heer heeft mij geroepen.... Mijn offer, moeder, mijn offer !...

Inderdaad, het scheen dat Victor waarheid sprak ; want reeds in den namiddag begon de ziekte met rasscher schreden toe te nemen.

De arme vrijwilliger leed aanhoudend aan hevige koortsen ; de laatste blos verdween te eenen male van zijn gelaat ; zijne ademhaling werd immer moeilijker, en een pijnlijk gehoest, dat de omstanders vlijmend door den boezem ging, deed geheel zijn lichaam krampachtig schokken.

Zonder toeven onthood men den geneesheer, die slechts eenige uren later verwacht werd.

De man der kunst schudde bedenkelijk het hoofd, zoodra hij den zieke beschouwde.

Hij onderzocht hem met aandacht, terwijl mijnheer Morren en zijne echtgenoote elke beweging op zijn gelaat met smartelijke angstvalligheid nagingen, in de vrees, er hunne veroordeeling op te lezen.

Hij richtte zich eindelijk tot Stefano en de twee zouaven.

— Ik vrees voor eene nieuwe bloedspuwing dezen nacht, zeide hij. Gij moogt niet langer uitstellen, om den zieke de laatste heilige Sacramenten toe te dienen.

Morren trad tot den geneesheer.

— Mijnheer, vroeg hij tusschen zijn snikken, gij hebt dus het cordeel uitgesproken ? alle hoop is onwederroepelijk uitgedoofd ?...

— Het kost mij moeite, antwoordde de geneesheer, u de waarheid te zeggen ; doch ik zou het mij verwijten, u met eene schijnhoop te paaien, die noodzakelijk weldra vervliegen zou. Uw zoon kan echter nog verscheidene dagen leven, en ware het niet de vrees, hem in eene bloedspuwing te zien versmachten, ik zou er zoo niet op aandringen om hem onmiddellijk te berechten.

Men had ondertusschen aan Victor de beslissing des geneesheers aangekondigd.

Hij ontving ze rustig en als met vreugde.

— O, voorzeker, zeide hij ; ik smacht vurig naar die heilvolle middels van troost en zaligheid, en reeds lang had ik ze willen ontvangen, ware het niet een vreemd denkbeeld geweest, dat mij immer deed uitstellen tot de aankomst mijner lieve ouders.

Stefano verliet de woning om den dienaar des Heeren te verwittigen, terwijl Nunziata, door Jozef en Marten geholpen, in de kamer alles voor de godsdienstige plechtigheid in gereedheid bracht.

Zij spreidde een zuiver linnen over de tafel, en plaatste er vervolgens een kruisbeeld op, te midden van twee brandende kaarsen, evenals een wijwatervat, een palmtakje en een schotel, met de noodige vlasbolletjes en broodkruimels tot het afdrogen der H. Olie.

Morren stond stom en treurig aan het voeteneinde der legerstede, terwijl zijne vrouw, met moederlijke bezorgdheid, het bed eenigszins opschikte, de peluw molliger tegen het hoofd des zieken aansloot, en het deksel over zijne borst bijhaalde.

De heldhaftige moeder van den pauselijken vrijwilliger, die vóór eenige oogenblikken nog scheen terug te deinzen voor het droevige denkbeeld eener onvermijdbare scheiding, had thans al hare vroegere geestkracht teruggevonden.

Het onverbiddelijk vonnis, door den mond des geneesheers uitgesproken, dat dreigde haar hart van wee te breken, had integendeel hare borst met eene kalme, hemelsche gelatenheid vervuld.

Zij had zich een enkel oogenblik voor het kruisbeeld nedergeworpen, om den Heer te smeeken, haar de noodige sterkte niet te weigeren. Zij had haar eigen afbeeldsel gezien, door den godvreezenden zoon aan den voet van het kruis geplaatst, en dit had haar eene andere moeder herinnerd, die weleer in eenen oceaan van mateloze smarten gedompeld, aan den voet stond van het schandhout, waaraan haar Eeniggeboren en haar God voor ons, arme menschen, sneefde. Dat was haar genoeg : treurig, ja, maar kalm en gelaten, had zij haar offer met het offer van den Golgotha vereenigd.

— Moeder, vroeg Victor met nauw hoorbare stem, terwijl zij de kussens onder zijn hoofd schikte, moeder, zijt gij nu tevreden met den wil des Heeren ?

— Kind lief, antwoordde zij even stil, hoe kan ik anders wezen, wanneer ik u zoo gelaten, zoo gelukkig zie ?

— Moeder, hernam hij weder, zou God ons thans niet verhooren ? Gij weet wel....

— Laten wij hopen, Victor, antwoordde zij, hopen en bidden !

— O moeder, met welk eene vreugde zou ik sterven, zoo maar onze wensch vervuld werd !

Daar trad de priester eindelijk de kamer binnen.

— Vrede, bad hij, aan dit huis.

— En aan allen die er inwonen, was het antwoord van den dienaar.

Vervolgens verzocht hij de aanwezigen zich te verwijderen, ten einde de laatste schuldbelijdenis van den kranke te ontvangen.

Het duurde niet lang, of de reeds vroeger zoo reine ziel van den godvreezenden jongeling, glansde nog met vlekkeloozer tooi, onder de zegenende hand van den gezalfde des Allerhoogsten.

De priester opende de deur der kamer, en in stille, diepe ingetogenheid schaarden zich de vrienden van Victor, met eenige geburen, geknield rond de legerstede.

Morren, eveneens geknield, zat als bewusteloos in eenen hoek der kamer. Geen enkele traan perelde er op zijn krampachtig samengetrokken aangezicht ; hij had willen weenen : hij kon niet.

Zijne echtgenoote had hare plaats aan het hoofdeinde van het ziekbed heringenomen.

De dienaar des Heeren begon, na eene korte aanmoediging, de troostvolle gebeden der Kerk.

— Onze hulp, zoo klonk het, zij in den naam des Heeren.

— Die hemel en aarde gemaakt heeft.

— De Heer zij met u.

— En met uwen geest.

— Verhoor ons, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, en gewaardig u, van uit de hemelen uwen heiligen engel te zenden, die allen, welke in deze woning huizen, beware, koestere, bescherme, bezoeke en verdedige.

— Door Christus onzen Heer. Amen.

Nunziata had ondertusschen een linnendoek, glinsterend van witheid, over de legerstede van den zieke uitgespreid, en terwijl de dienaar de algemeene belijdenis uitsprak, bereidde zich de priester om den armen lijder het Heilige der heiligen, de laatste Teerspijs, toe te dienen.

Victor's oog glom van een nieuw en schitterend vuur, toen hij den dienaar des Heeren, met geheven arm, hem het goddelijk Lam, het pand onzer verzoening, zag aanbieden, en met deemoedige nederigheid steeg het uit den grond zijns harten ten hemel :

— Heer, ik ben niet waardig, dat gij komt onder mijn dak ; maar spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden.

Daar naderde de priester :

— Ontvang, Broeder, sprak hij op plechtigen toon, de Teerspijs van het lichaam onzes Heeren Jezus-Christus, die u beware van den boozen vijand en u geleide tot het eeuwig leven. Amen.

Het was volbracht : Jezus' Hart klopte op het hart van den armen stervende.

Onbeseffbaar oogenblik, dat geene pen beschrijft !...

Eene stralende vreugde omglansde den vromen jongeling met eene kroon van licht ; het was als de voorbode der naderende zaligheid.

Thans ging de heilige zalving aanvangen.

— Dat, o Heer, zoo smeekte de priester, bij den ingang onzer ootmoedigheid, het eeuwige heil, de goddelijke voorspoed, de heldere vreugde, de vruchtbare liefde, de altijddurende gezondheid dit huis binnenga, dat de toenadering der duivels uit deze plaats vluchte ; dat de engelen des vredes hier tegenwoordig wezen, en dat alle kwaadaardige tweespalt dit huis verlate. Maak groot over ons, o Heer, u en heiligen naam, en zegen onzen omgang ; heilig de intrede onzer ootmoedigheid, Gij, die heilig en goedertieren zijt.... Laten wij onzen Heer bidden en smeeken, dat Hij zegenend deze woonplaats zegene en allen, die er in huizen, dat hij hunne en goeden Engel tot bewaarder schenke, dat Hij zich door hen doe dienen om de wonderen zijner wet te betrachten : dat Hij alle tegenstrijdige machten van hen afkeere ; dat Hij hen verlosse van alle vrees en van alle storing, en dat Hij zich gewaardige, hen gezond in deze woning te bewaren ...

Vervolgens hief de priester, met de aanwezigen samen, de onnavolgbare klaagtonen der Boetpsalmen aan, en daartusschen klonken vooral de roerende verzuchtingen van het *Miserere*, als eene smeekbede vol hoop en zegening, den godvreezenden lijder in het oor :

« O God, wees mij genadig, naar uwe groote barmhartigheid.

« En naar de menigte uwer ontfermingen, delg mijne boosheid uit.

« Wasch mij terdege van mijne ongerechtigheid, en van mijne zonde reinig mij.

« Want ik erken mijne ongerechtigheid, en mijne zonde staat mij steeds voor oogen....

« Besprengen zult gij mij met hysop, en ik zal gereinigd worden ; Gij zult mij wasschen, en ik zal wit worden boven sneeuw.

['T VERVOLGT].